

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 431/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Bartkom, Piaristická 6667, Trenčín, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 47/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 47/2013.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Okresný súd Piešťany v právnej veci sťažovateľa o náhradu škody z ublíženia na zdraví vedenej na tomto súde pod sp. zn. 5C/47/2013 doposiaľ právoplatne nerozhodol o jeho podanej žalobe a v tomto konaní je, napriek podanej sťažnosti sťažovateľa predsedovi súdu na prieťahy v konaní, dlhodobo nečinný a nekoná bez zbytočných prieťahov. ...

V konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 5C/47/2013 je sťažovateľ účastníkom konania ako navrhovateľ. Predmetom uvedeného konania je nárok sťažovateľa na náhradu škody vzniknutej z ublíženia na zdraví, ktoré bolo spôsobené trestným činom zodpovednej osoby - ██████████... označenej ako odporca 1/. ... Zodpovednosť odporcu 1/ za vzniknutú dopravnú nehodu bola ustálená v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 2T/9/2010, a to rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 2T/9/2010 zo dňa 01. 12. 2010, ktorý v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 3To/10/2011 zo dňa 08. 03. 2011 nadobudol právoplatnosť dňa 08. 03. 2011. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 2T/9/2010 zo dňa 01. 12. 2010 bol odporca 1/ uznaný za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, nakoľko svojím konaním inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a za to bol odporca 1/ odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 1 rok, ktorý mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na dobu 3 roky. Vyššie uvedeným rozsudkom som bol sťažovateľ ako poškodený v trestnom konaní postupom podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku odkázaný so svojim nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Na základe uvedeného sťažovateľ podal na Okresnom súde Piešťany voči odporcovi 1/ dňa 06. 03. 2013 svoju žalobu o náhradu škody z ublíženia na zdraví. Vec je vedená

na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 5C/47/2013 a prvé meritórne pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až dňa 10. 02. 2014, t. j. takmer po roku od podania žaloby sťažovateľom. Toto pojednávanie bolo odročené za účelom znaleckého dokazovania na neurčito s tým, že stranám konania bolo umožnené formulovať otázky na znalca. Hneď na to, dňa 12. 03. 2014 sťažovateľ cestou svojho právneho zástupcu jeho listom zo dna 12. 03. 2014, formuloval otázky na znalca. Napriek tejto skutočnosti bol Okresný súd Piešťany vo veci nečinný ďalších 12 mesiacov a uznesenie o ustanovení znalca doručil sťažovateľovi až dňa 02. 03. 2015. Vzhľadom na vážnosť celej situácie a jej dopad do osobného života sťažovateľa, podal sťažovateľ dňa 05. 03. 2015 predsedovi Okresného súdu Piešťany sťažnosť na prietahy v konaní. Upovedomením o spôsobe vybavenia sťažnosti zo dňa 24. 03. 2015 predseda Okresného súdu Piešťany sťažovateľovi oznámil, že jeho sťažnosť považuje za opodstatnenú, prietahy v konaní sú však spôsobené veľkým počtom pridelených vecí. S vybavením sťažnosti však sťažovateľ nesúhlasí, nakoľko aj zo zaslaného upovedomenia vyplýva, že súd v jeho veci spôsobuje prietahy napríklad aj tým, že v období od 29. 04. 2013 do 19. 11. 2013, t. j. 7 mesiacov, konajúci súd len doručoval žalobu sťažovateľa na vyjadrenie odporcom, čo je absolútne neakceptovateľné časové obdobie pre tento úkon. V každom prípade aj napriek podanej sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi súdu, v sťažovateľovej veci k náprave nedošlo, a do dnešného dňa, t. j. ďalších 6 mesiacov, Okresný súd Piešťany vo veci nekoná a vo veci vznikajú ďalšie prietahy v konaní. Okrem toho sťažovateľ bol nútený voči jednému výroku uznesenia o ustanovení znalca zo dňa 13. 02. 2015, a to výroku o povinnosti sťažovateľa zložiť preddavok na znalecké dokazovanie v sume 400,- EUR, podať odvolanie, nakoľko sťažovateľ ako osoba, ktorej bolo ublíženie na zdraví spôsobené trestným činom, je oslobodený priamo zo zákona od platenia súdnych poplatkov, čím je tento výrok evidentne nezákonný. Sťažovateľ je zároveň toho názoru, že uložením nezákonnej povinnosti na úhradu preddavku na znalecké dokazovanie, konajúci súd súdne konanie opätovne zbytočne predĺžil a zároveň sťažovateľovi sťažil prístup k súdu. ...

Sťažovateľ považuje v právnom štáte za neprípustné, aby v súdnom konaní o náhradu škody z ublíženia na zdraví spôsobenej trestným činom, ktoré predstavuje štandardnú a zvlášť citlivú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov, od ktorého výsledku závisí kvalita

ďalšieho života sťažovateľa, ktorý v dôsledku spôsobených zranení zostal invalidným, sa za 30 mesiacov uskutočnilo len jedno súdne pojednávanie a aby znalecké dokazovanie na posúdenie spôsobených, a už raz lekárske posudkom ustálených, následkov trvalo 19 mesiacov. ...

Skutočnosť, že Okresný súd Piešťany v tejto právnej veci bez viny sťažovateľa doposiaľ právoplatne nerozhodol, vyvoláva u sťažovateľa dlhodobý stav právnej neistoty...

Sťažovateľ považuje za neprípustné, aby v právnom štáte, ktorý má garantovať plynulosť a rýchlosť súdnej ochrany bola žaloba sťažovateľa zasielaná odporcom na vyjadrenie 7 mesiacov. Sťažovateľ považuje v právnom štáte za neprípustné, aby prvé súdne pojednávanie vo veci bolo uskutočnené až 11 mesiacov od podania žaloby a zároveň, sťažovateľ považuje za porušenie jeho ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov aj to, aby ustanovenia znalca na znalecké dokazovanie na preverenie už raz znalecky posúdeného zdravotného stavu trvalo 12 mesiacov. Zároveň sťažovateľ považuje za neprípustné a za porušenie jeho ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov aj to, aby samotné znalecké dokazovanie, ktoré posudzuje už raz posúdený zdravotný stav trvalo viac ako 6 mesiacov. Na základe uvedeného je sťažovateľ toho názoru, že v jeho právnej veci vznikli prietahy v konaní minimálne v rozsahu 25 mesiacov.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 47/2013 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 47/2013 sa prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 7.500,- EUR... ktoré je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 355,72 EUR... ktorú je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Martina Bartka do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ v petite sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného úradu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 47/2013.

Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Ústavný súd poukazuje aj na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01,

I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 5 C 47/2013 sa začalo 6. marca 2013, kedy bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody na zdraví v sume 1 301,40 € s príslušenstvom, ktorá mu nebola uhradená z celkovej náhrady škody vyčíslenej podľa bodového ohodnotenia bolestného spolu v sume 10 194,30 €. Sťažovateľ si uplatnil svoje nároky proti odporcovi v prvom rade ako osobe zodpovednej za vznik škody a odporcovi v druhom rade Allianz— Slovenskej poisťovni, a. s., u ktorej bola zodpovedná osoba poistená. Dôvodom poskytnutia len čiastočného plnenia z celkovej vyčíslenej sumy náhrady škody podľa bodového ohodnotenia bolo spochybnenie správnosti bodového ohodnotenia bolestného odporcom v druhom rade, a to v rozsahu 90 bodov (z celkových 705 bodov).

V doterajšom priebehu konania počnúc od 6. marca 2013 okresný súd vykonal prvotné úkony vrátane doručovania žaloby odporcom, nariadil a vykonal jedno pojednávanie 10. februára 2014 a uznesením z 13. februára 2015 (doručeným sťažovateľovi 2. marca 2015) nariadil vo veci znalecké dokazovanie na posúdenie sporného bodového ohodnotenia bolestného, proti ktorému v časti uloženej povinnosti zložiť preddavok na znalecké dokazovanie sťažovateľ podal odvolanie. Podľa sťažovateľa napriek tomu, že jeho sťažnosť na prieťahy v konaní podaná predsedovi okresného súdu 5. marca 2015 bola vybavená listom predsedu okresného súdu z 24. marca 2015 ako dôvodná, do podania sťažnosti ústavnému súdu k náprave vo veci nedošlo.

Podľa sťažovateľa postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 47/2013 sa vyznačuje takými prieťahmi, ktoré zakladajú porušenie ním označených práv (čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Pokiaľ ide o možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v posudzovanom konaní s ohľadom na celkovú dĺžku konania v trvaní dvoch rokov a šiestich mesiacov a úkony okresného súdu sa vyznačujú prieťahmi, avšak nie prieťahmi takej intenzity, ktoré by zakladali reálnu možnosť porušenia označených práv sťažovateľa. Zároveň je nutné poznamenať, že ďalšie pretrvávanie stavu bez meritórneho rozhodnutia vo veci bude intenzitu prieťahov zvyšovať, a tým môže prispievať k reálnej možnosti porušenia základných a iných práv účastníkov konania.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré sťažovateľ odôvodňoval prieťahmi v postupe okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že v príčinnej súvislosti so sťažovateľom namietanými prieťahmi v postupe okresného súdu nezistil možnosť porušenia označeného základného práva sťažovateľa.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľ za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prieťahom alebo by činnosť okresného súdu bola neefektívna, predložil ústavnému súde novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2015